

Mahtootmisega alustamine Sissejuhatus

Airi Vetemaa

Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus/
Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Airi.vetemaa@gmail.com

12.10.2021

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Teemad

- ▶ Ülevaade mahepõllumajandusest. Mahepõllumajandus strateegiates, mahepõllumajanduse olukord meil ja mujal, taustinfo
- ▶ Järelevalve
- ▶ Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse nõuded ja põhimõtted
- ▶ Mahetoetus 2021, 2022, nõuetele vastavus

- ▶ Lektorid: Airi Vetemaa, Lilia Kulli

Miks mahetootmine?

- ▶ **Mahepõllumajanduslik tootmine on** põllumajandusettevõtete majandamise ja toidu tootmise üldine süsteem, mis ühendab omavahel **parimad keskkonna- ja kliimameetmete tavad, rikkaliku bioloogilise mitmekesisuse, loodusvarade säilitamise, rangete loomade heaolu standardite** kohaldamise ning tootmisstandardid, mis on kooskõlas üha suurema hulga **tarbijate nõudlusega** toodete järele, mille tootmisel on kasutatud looduslikke aineid ja meetodeid.
- ▶ **Mahepõllumajanduslikul tootmisel on kahetine ühiskondlik roll** – ühelt poolt pakub see eriomast turgu, mis vastab tarbijate nõudlusele mahepõllumajanduslike toodete järele, ja teiselt poolt üldsusele kättesaadavaid hüvesid, toetades keskkonnakaitset, loomade heaolu ning maaelu arendamist.

Teadusuuringud toetavad mahepõllumajanduse positiivset mõju

Näiteks:

FiBL: Pikaajaliselt mahepõllumajanduslikult majandatud muldadest on kasvuhoonegaaside emissioon hektari kohta 40% väiksem kui tavamuldest. Saagiühiku kohta oli emissioon väiksem (biodünaamilises variandis) või võrdne.

Thüneni Instituut ja Kasseli Ülikool: hinnati 528 uuringut, milles võrreldi mahe- ja tavapõllumajanduse mõjusid.

Mahepõllumajandus edestas tavapõllumajandust järgmistes valdkondades: • veekaitse • mullaviljakus • elurikkus • kohanemine äärmuslike ilmastikutingimustega • lämmastiku tõhus kasutamine.

**Kuidas kajastub mahepõllumajandus EL
ja Eesti strateegiates?**

Euroopa Liidu rohelepe: Talust taldrikule strateegia ja elurikkuse strateegia

Ambitsioonikad keskkonnaeesmärgid 2030

- **Mahe üks olulisi lahendusi: suurendada mahepõllumaa osakaalu vähemalt 25%-ni**
- Vähendada keemiliste pestitsiidide kasutamist ja nendega seotud riski 50%
- Vähendada toitainete kadu vähemalt 50% ja väetiste kasutamist vähemalt 20%
- Vähendada antibiootikumide kogumüüki ELis 50%

Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskava 2021-2027

- ▶ „Mahetootjad on tulevase kestliku põllumajanduse teerajajad.“
- ▶ „Mahelogo annab tunnistust kohustustest, mis põllumajandustootjad on seoses nende kõrgete tootmisstandarditega võtnud ning tarbijad saavad olla kindlad, et toode on valmistatud väga konkreetsete ja rangete kestlikkuse nõuete kohaselt“.
- ▶ Viimase kümne aasta jooksul on Euroopa Liidus mahepõllumajandusmaa pind suurenenud üle 60% ja mahetoodete jaemüük 128%

Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskava 2021-2027

Tegevusvaldkonnad, mille raames on plaanitud kokku 23 tegevust:

- ▶ Mahetoodete nõudluse suurendamine ja tarbijate usalduse tagamine
- ▶ Mahepõllumajandusele ülemineku stimuleerimine ja kogu tarneahela arendamine
- ▶ Mahepõllumajanduse suurem panus jätkusuutlikusse

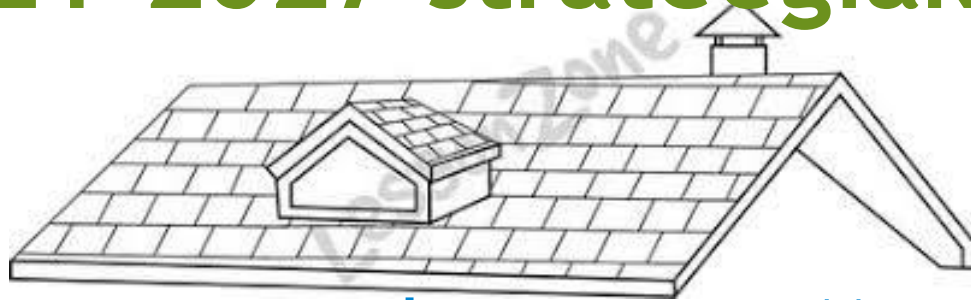

Tegevuskava ja lisainfo leiab Euroopa Komisjoni veebilehelt:
ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/IP_21_1275

PÕKA - Põllumajanduse ja Kalanduse arengukava aastani 2030

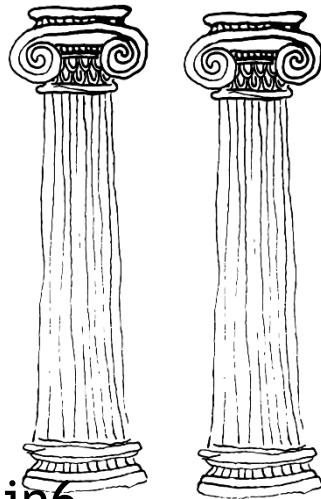
- ▶ Strateegiline eesmärk: Eesti toit on hinnatud ja maal on hea elada
- ▶ Üks eesmärke: Eesti tarbijad eelistavad ja tarbivad Eestis toodetud toitu
 - ▶ Üks mõõdikutest: Regulaarselt (vähemalt kord nädalas) mahetoitu tarbivate inimeste osatähtsus kasvab 9%lt (2018) 20%le (2030)
- ▶ Ühe riigipoolse mahetootmist edendava tegevusena tuleb välja töötada ja rakendada pilootprogrammid „Mahetoit lasteasutustes“.

ÜPP 2021-2027 strateegiakava

► Otsetoetused:

- Ökokavad

► Maaelu poliitika:

- Keskkonna-, kliima- ja muud halduskohustused
- Natura 2000 toetused

Kokku 46 sekkumist
Kõik sekkumiselehed vt
<https://cloud.agri.ee/s/25g2qDN9tZABjn6>

Nõuetele vastavus + rohestamine =
tingimuslikkus

PLANEERITAVAD TOETUSED - SEKKUMISED

► Ökokavad

- Keskkonnasõbralik majandamine (sh aiandus)

- Tolmeldajate tugiala

- Ökoalad

- Ökosüsteemiteenuste säilitamine põllumaal

- Karjatatav püsirohumaa

- **Mahepõllumajanduse ökokava (sh mahepõllumajandusele ülemineku toetus)**

► Keskkonna-, kliima jm majandamiskohustused

- Mulla- ja veekaitse

- Poollooduslike koosluste hooldamine

- Väärtusliku püsirohumaa säilitamine

- Kohalikku sorti taimede kasvatamine

- Ohustatud tõugu looma pidamine

- Loomade tervist edendavate kõrgemate majandamisnõuete toetus

- Loomataudide kontrollprogrammide alase koostöö toetus

- **Mahepõllumajanduslik loomakasvatus**

Planeeritud toetused mahedale seisuga august 2021

- ▶ Mahepõllumajanduslik tootmine
 - ▶ Põllukülvikorras olevad kultuurid 132 €/ha
 - ▶ Köögivili 800 €/ha
 - ▶ Kartul, ravim- ja maitsetaimed, puuvilja- ja marjakultuurid 300 €/ha
 - ▶ Rohumaa, 0,2 LÜ 25 €/ha
- ▶ Mahepõllumajandusliku tootmisega alustamine + 10% kõrgemad määrad
- ▶ Karjatatav püsirohumaa - 11 €/ha
- ▶ KSM baas - 18 €/ha
- ▶ KSM baas aiandus - 40 €/ha

Planeeritud toetused mahedale seisuga august 2021

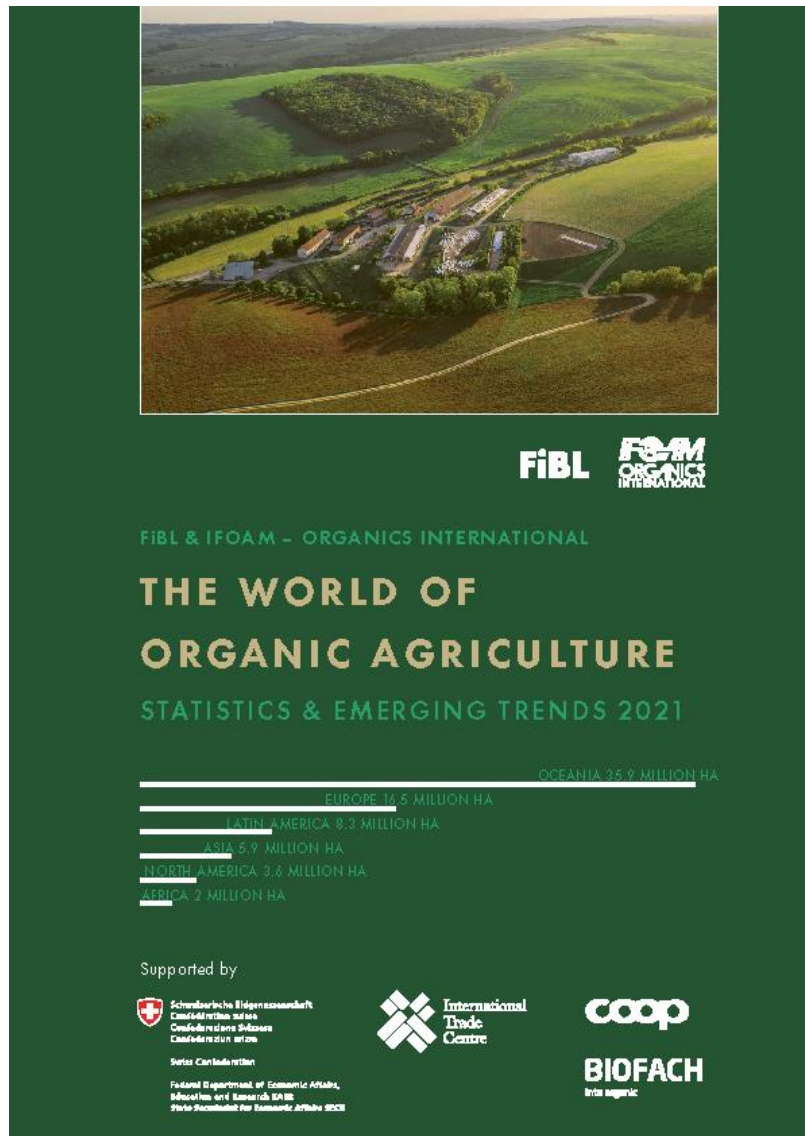
- ▶ Mahepõllumajanduslik loomakasvatus, € looma kohta
 - ▶ Piimalehm - 300
 - ▶ Ammlehm, muu veis - 85
 - ▶ Kuni 6 kuu vanune veis - 17
 - ▶ Lammas - 25
 - ▶ Kits - 25
 - ▶ Emis, kult - 183
- ▶ Nuum- või noorsiga - 105
- ▶ Küülik - 2
- ▶ Munakana - 6
- ▶ Broiler, muu kodulind - 7
- ▶ Vutt - 1
- ▶ Mesilaspere - 40

Rakendumine

- ▶ 2021 ja 2022 vaheaastad, kus jätkuvad eelmise perioodi nõuded
- ▶ Uus programm esitatakse 2022. a alguses Euroopa komisjonile
- ▶ Rakendub 2023

Mahepõllumajandus maailmas ja Eestis

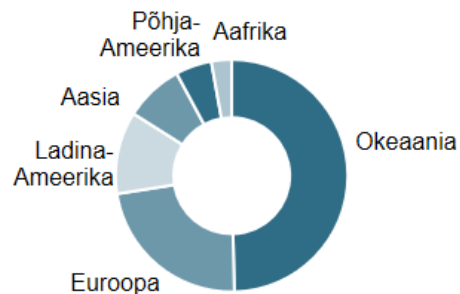
Mahepõllumajandus maailmas 2019

- ▶ <https://www.organic-world.net/yearbook/yearbook-2021.html>
- ▶ <http://statistics.fibl.org/>

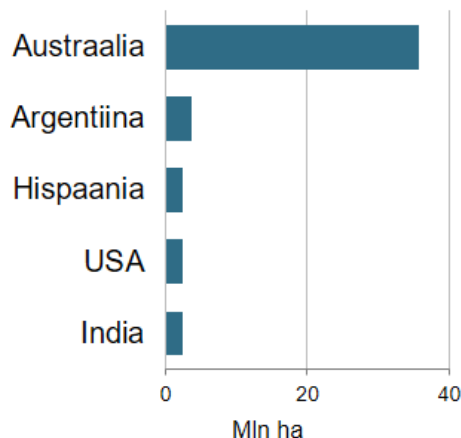
Sellest Okeaanias on 35,9 mln ha, Euroopas 16,5 mln ha ja Ladina-Ameerikas 8,3 mln ha.

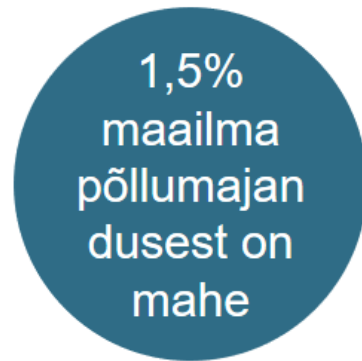
Mahepõllumajandusmaa jagunemine riigiti 2019

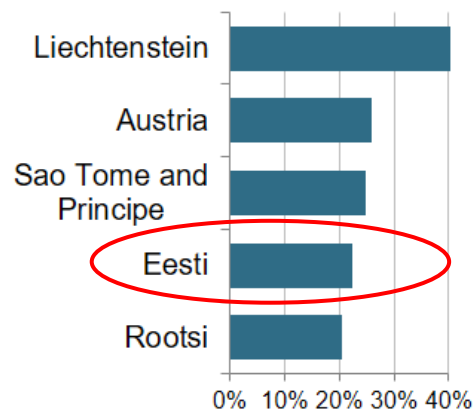
Kümne riigi mahemaad moodustavad 78% kogu maailma mahemaadest.

Viis suurima mahepõllumajandusmaa pinnaga riiki aastal 2019

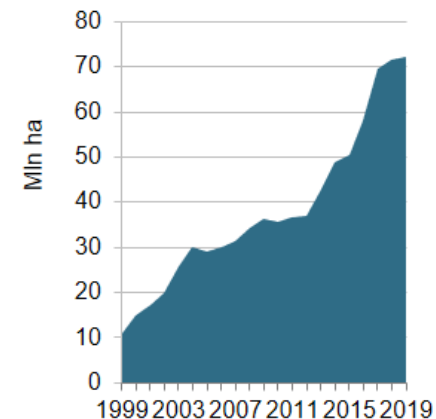
16 riigis on rohkem kui 10% põllumajandusmaast mahe.

Top 5 riiki 2019. aastal, kus rohkem kui 10% põllumaast on mahe

Aastal 2019 suurenes mahema pind 1,1 mln ha võrreldes 2018. aastaga.

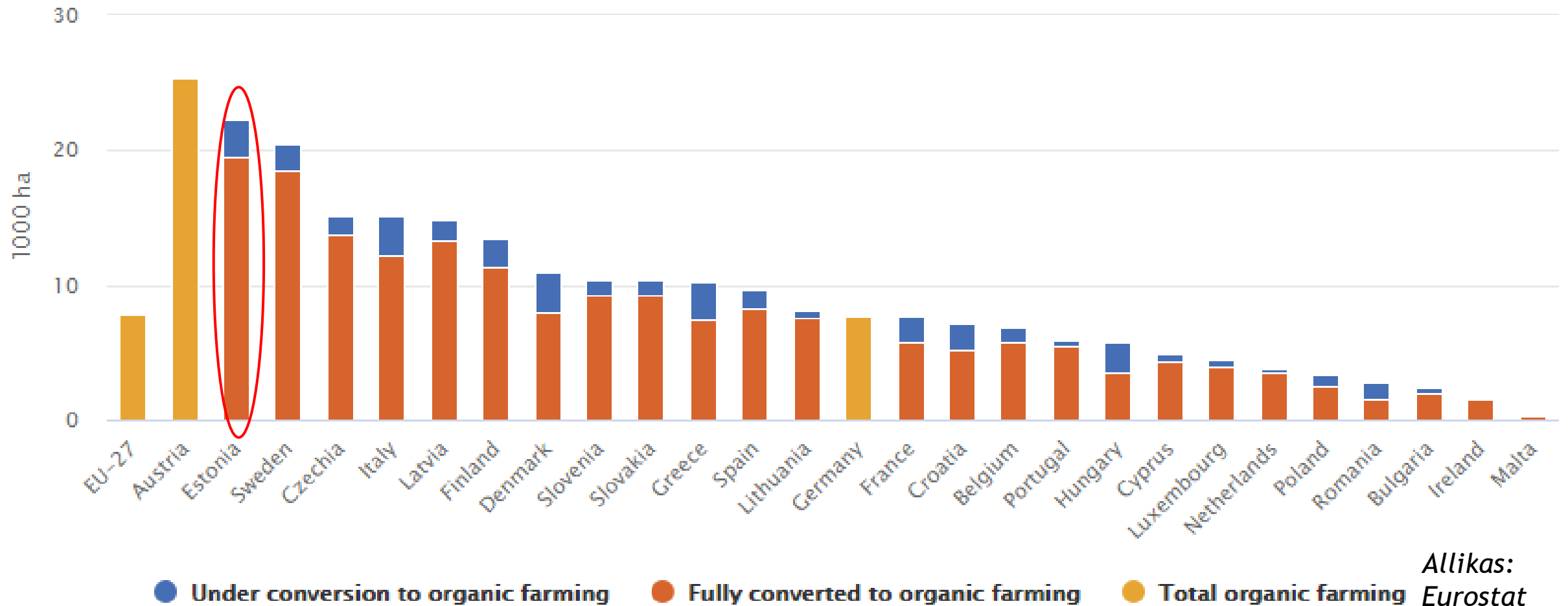

Mahepõllumajandusmaa kasv aastatel 1999-2019

Mahemaa osakaal EL riikides 2019

Share of organic area in total utilised agricultural area (UAA), by country, 2019

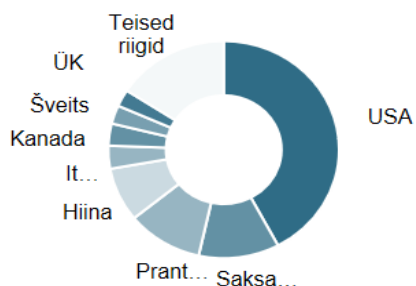
Source: Eurostat (online data codes: org_cropar and apro_cpsh1)

Mahetoodete jaemüük 2019

Maailm
üle 106
miljardi euro

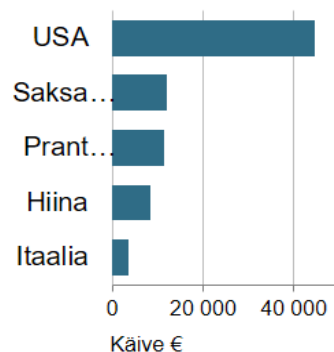
Suurim ühisturg on USAs (44,7 mld €), järgnevad EL (41,4 mld €) ja Hiina. Regioonidest on esikohal Põhja-Ameerika (48,2 mld €), järgnevad Euroopa (45 mld €) ja Aasia.

Ülemaailmne jaemüügi
maht riigiti 2019

Põhja-
Ameerika
48 miljardit €

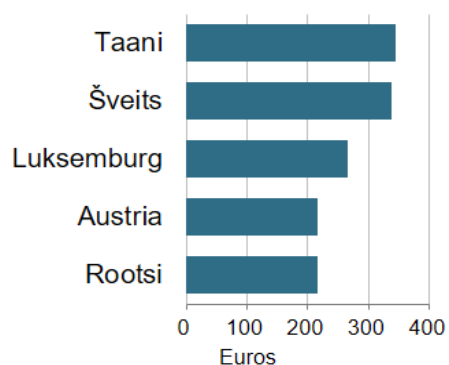
Suurima mahetoodete turuga riigid on USA (44,7 mld €), Saksamaa (11,9 mld €), Prantsusmaa (11,3 mld €) ja Hiina (8,5 mld €).

Suurimad mahetoodete
turuga riigid 2019

344 € kulutati
elaniku kohta
Taanis ja 338 €
Šveitsis

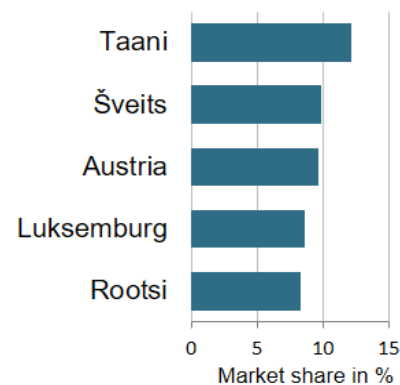
Taanis ja Šveitsis on enim mahetoodete tarbijaid elaniku kohta, järgnevad Luksemburg, Austria ja Rootsi.

Riigid, kus on kõige suurem mahetoodete tarbimine elaniku kohta 2019

12,1%
kogu Taani
toiduturust
on mahe

Mahetoodete suurim osakaal kogu turust on Taanis, Šveitsis, Austrias, Luksemburgis ja Rootsis.

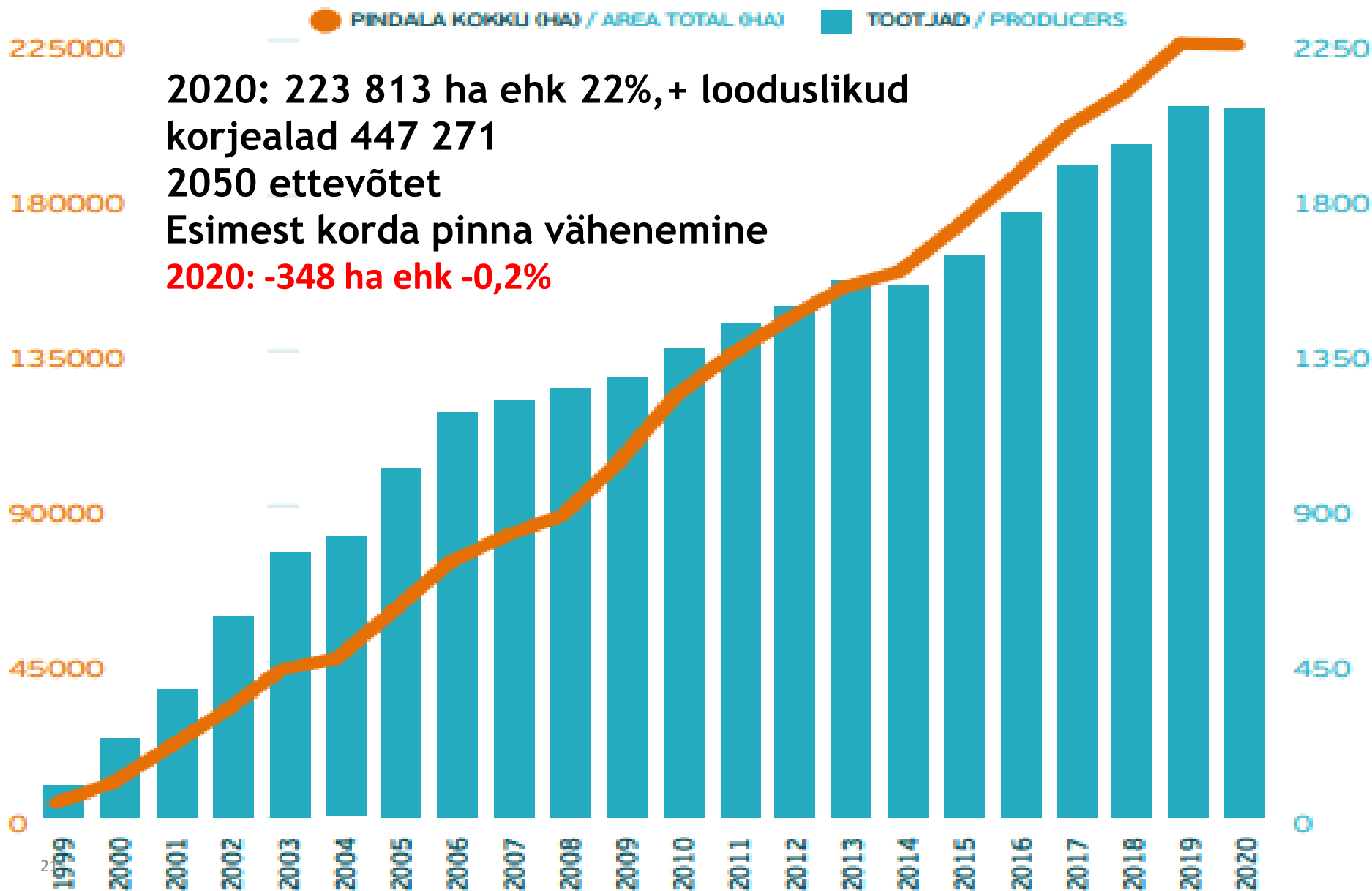
Viis riiki, kus mahetoodete turuosa on suurim kogu toiduturust 2019

Link trükisele:

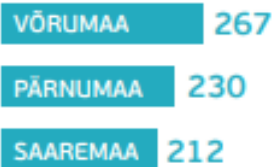
[http://www.maheklubi.ee/
upload/Editor/mahe_eesti
s_2020.pdf](http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/mahe_eestis_2020.pdf)

Mahepõllumajandusmaa ja mahetootjad Eestis 1999-2020

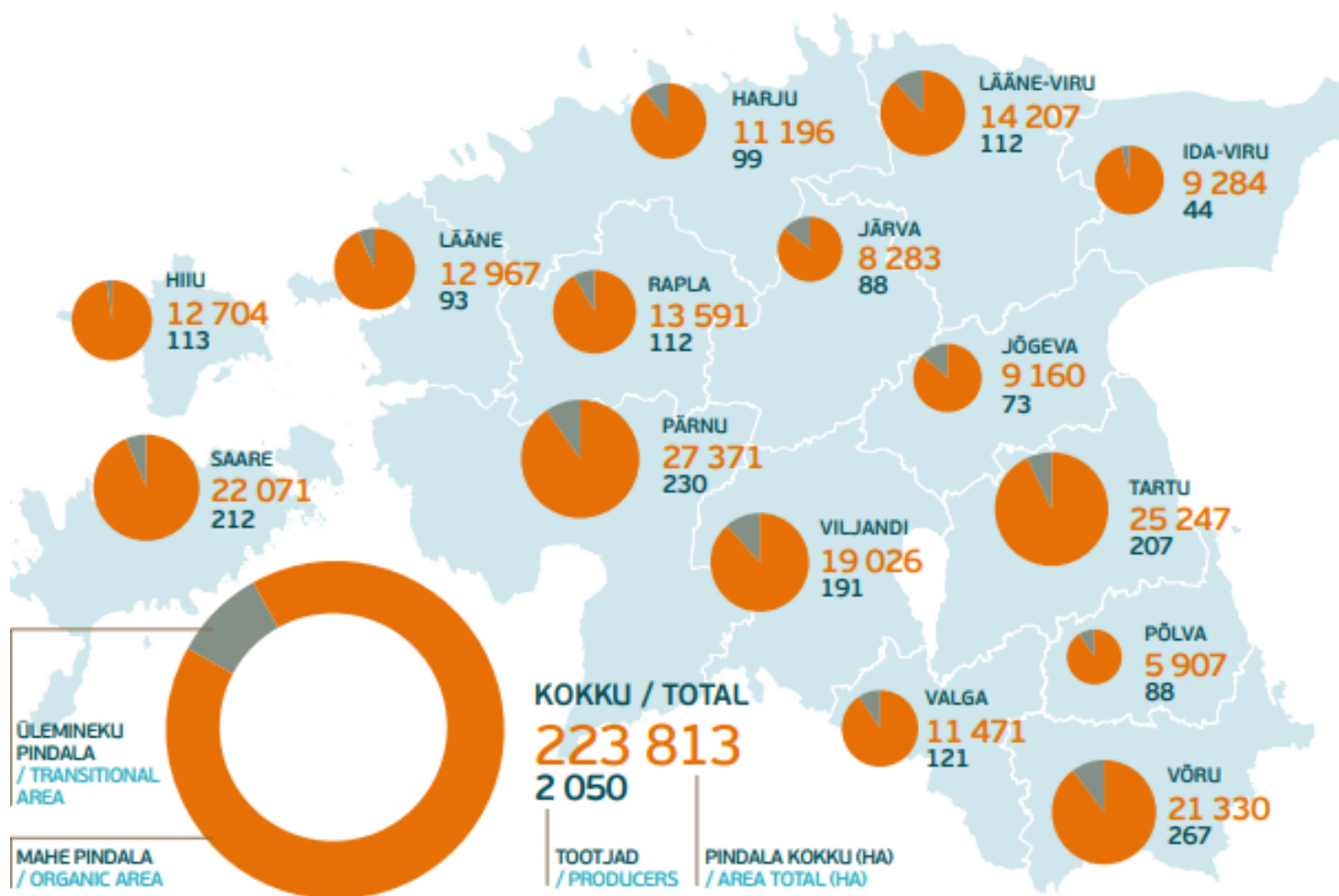

Mahe tootmisega tegelevate ettevõtete ja mahepõllumajandusmaa paiknemine Eestis maakonniti 2020

KOLM SUURIMA TOOTJATE ARVUGA MAAKONDA / THREE COUNTIES WITH HIGHEST NUMBER OF ORGANIC PRODUCERS

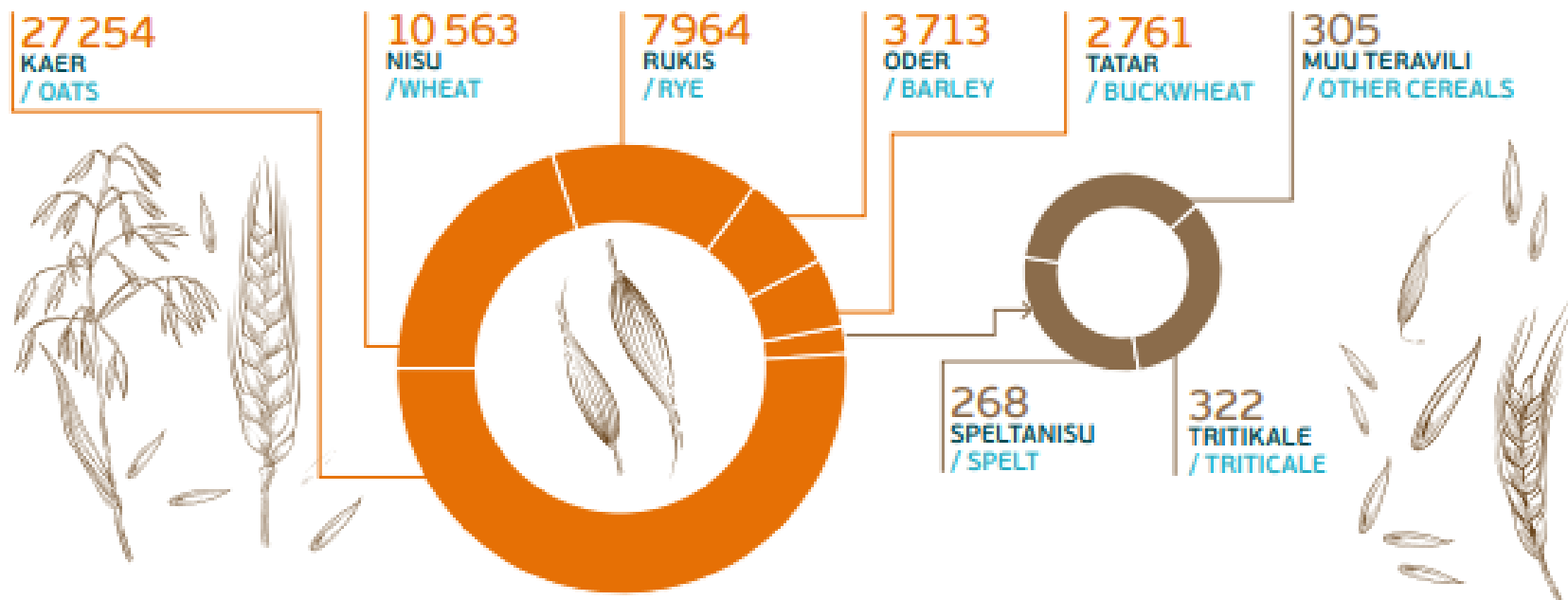
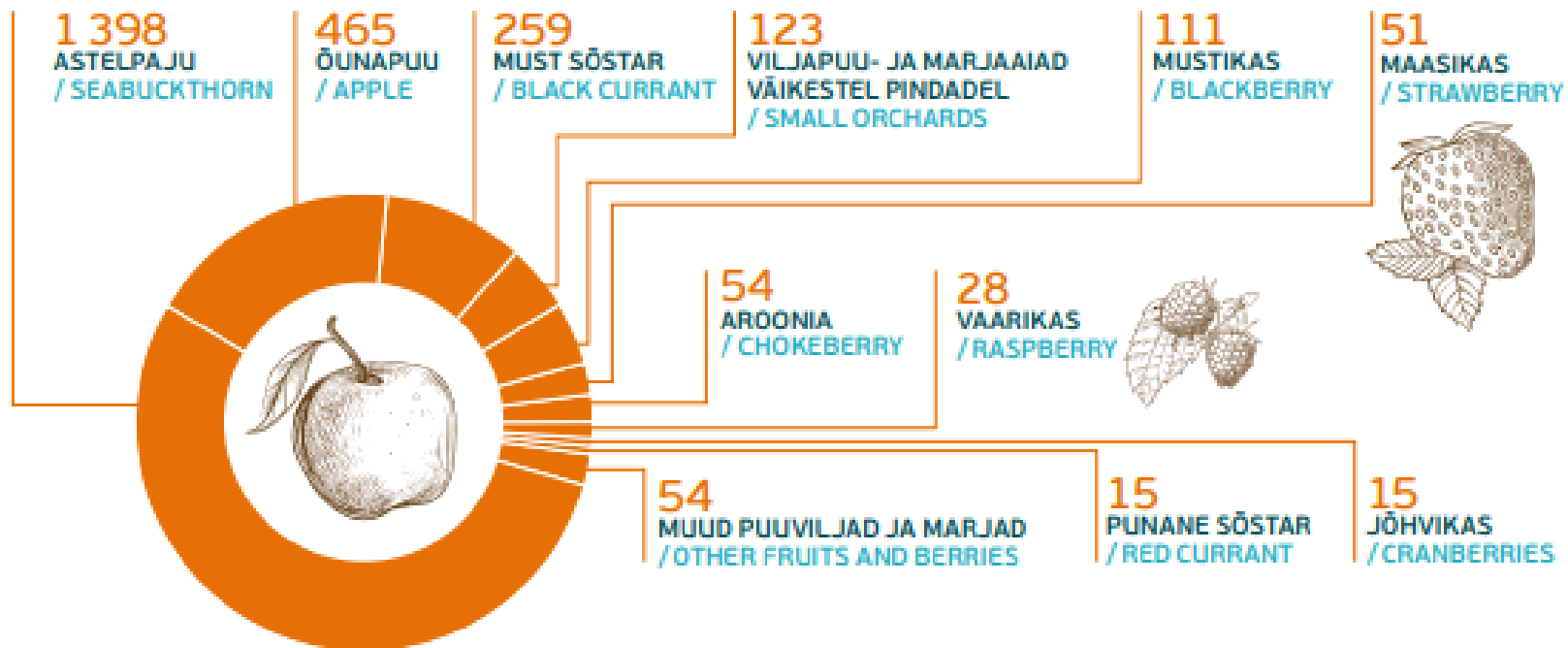

KOLM SUURIMA PINNAGA (HA) MAAKONDA / THREE COUNTIES WITH HIGHEST AREA FOR ORGANIC FARMING

Mahepõllumajanduslik taimekasvatus 2016-2020

Näitaja	2016	2017	2018	2019	2020
Püsirohuma	82 684	82 209	88 026	97 721	93 896
Lühiajaline rohuma	33 362	35 102	39 518	47 982	47 880
Teravili	34 318	39 112	45 634	53 935	53 150
Kaunvili	7 206	9 058	9 526	8 544	9 477
Raps, rüps	4 006	4 834	4 734	4 812	5 412
Kartul	203	153	142	132	158
Avamaaköögivili	95	211	217	126	198
Maasikas	35	40	49	57	51
Viljapuu- ja marjaaed	2 008	2 384	2 450	2 547	2 522

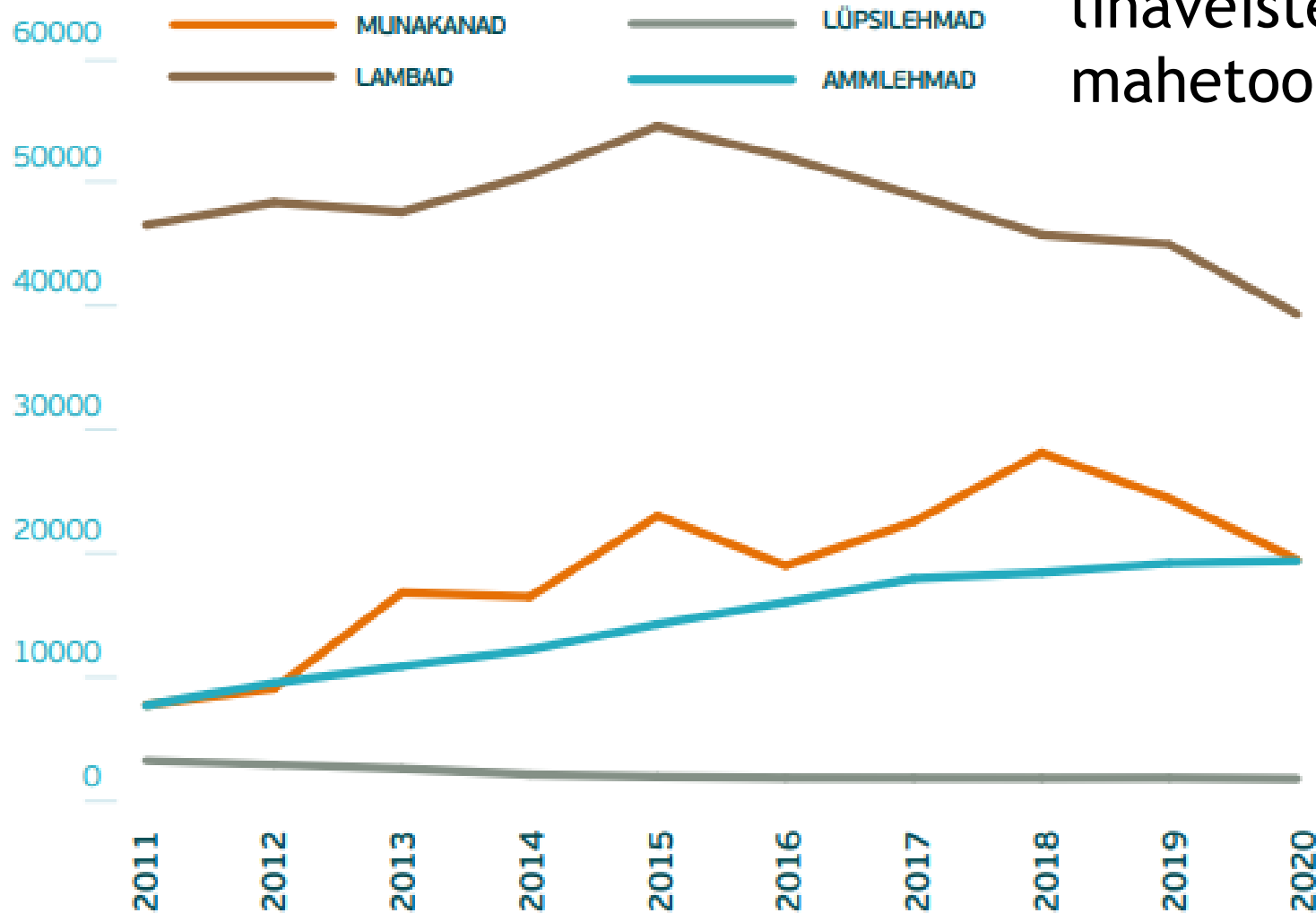

Mahe- taimekasvatus 2020

66% kogu kaerast mahe
84% kogu tatrast mahe

Maheloomakasvatus 2011-2020

Ligikaudu pooled Eesti
lammastest ja
lihavesistest
mahetootmises

Lambad 39318
Munakanad >6kuu 19086
Ammlehmad 19380
Lüpsilehmad 1811

Mahepõllumajanduslik loomakasvatus 2016-2020

Näitaja	2016	2017	2018	2019	2020
Veised	44 675	48 303	50 403	51 921	52 062
sh lihaveise ammlehmad	16 045	17 971	18 429	19 203	19 380
sh piimalehmad	1 881	1 869	1 861	1 872	1811
Lambad	51 999	48 931	45 724	44 948	39 318
Kitsed	1 629	1 675	1 878	1 515	1462
Sead	681	525	534	711	732
Munakanad	26 338	25 036	37 962	36 727	38 797
Kanabroiler	6 171	8 494	7 868	5 198	8192
Küülikud	2 930	512	551	509	334
Mesilaspered	2 717	2 775	2 461	2 705	2869

Mahetöötlemine

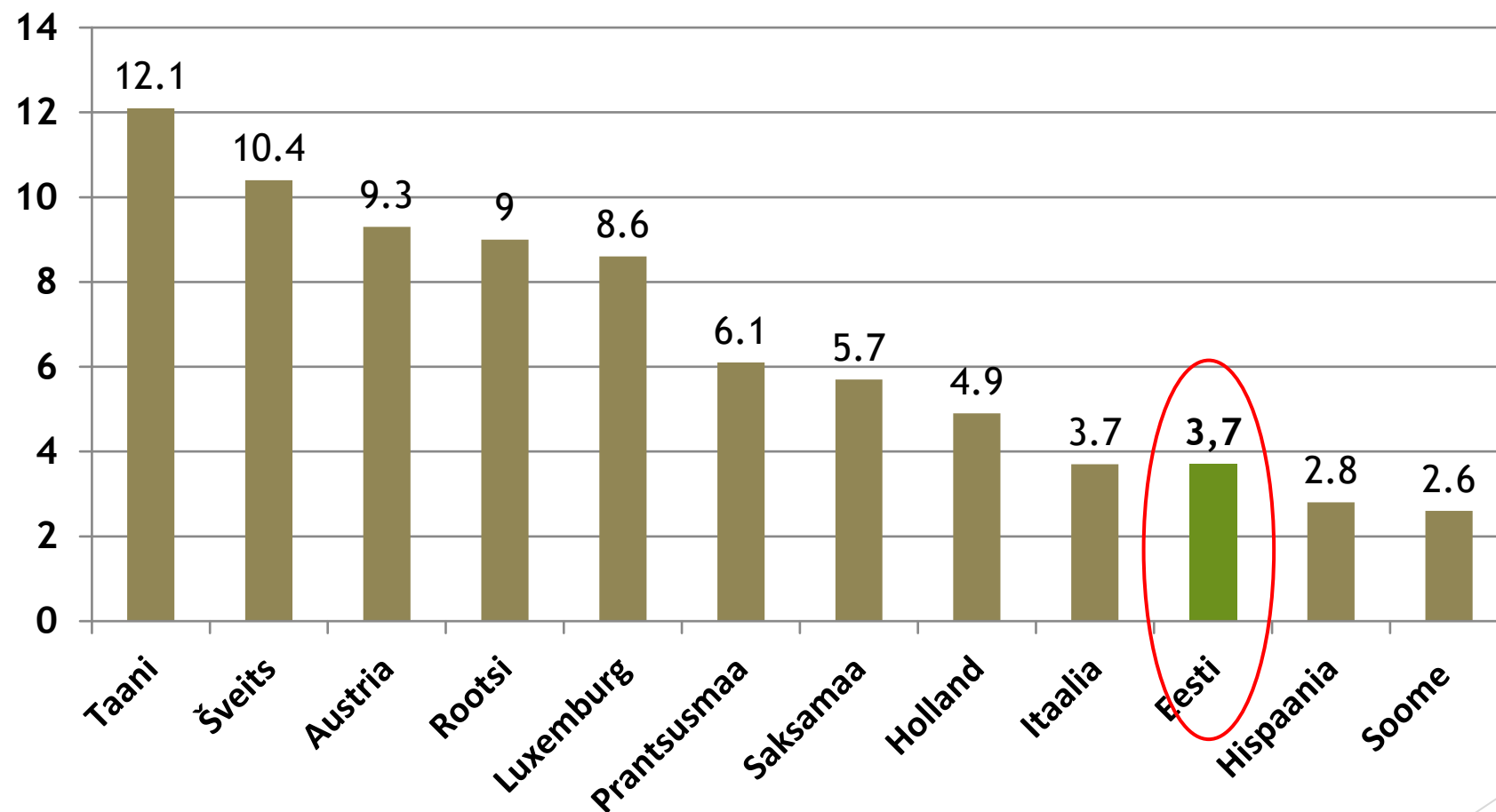
- ▶ 2020. a 185 töötajat, enamik neist väiketöötajad
- ▶ Neist 54 on ühtlasi mahetootjad
- ▶ Töödeldi kõiki peamisi tootegruppe – piima, liha, teravilja, marju, puu- ja köögivilju ning maitse- ja ravimtaimi
- ▶ Töödeldud toodangu maht suurenes 27%
- ▶ Töötlemise edendamiseks **kodumaise tooraine baasil** oleks vaja, et tooraine hinnad oleksid konkurentsivõimelised ja mahud piisavalt suured

Mahetoit toitlustuses

- ▶ Mahetooraine kasutamisele tohivad viidata vaid need toitlustuskohad, kes on sellest teavitanud PTA-d
- ▶ 2021. a septembri lõpu seisuga oli mahetooraine kasutamisest teavitanud 56 toitlustuskohta, kellest 37 on taotlenud õiguse kasutada toitlustuse ökomärki
- ▶ Koolidest ja lasteaedadest on mahetooraine kasutamisele viitamise õigus 39-l.
- ▶ Häid haridusasutustes mahetoidu kasutamise näiteid leiab nt Tartu linnast, Võrumaalt. Huvi ja esimesed teavitatud toitlustuskohad ka teistes piirkondades

Mahetoidu osa Eesti jaeturul 2019 (%)

2019. a - 61,8 mln eurot (ca 3,7%)
Sh kodumaine mahetoodang ca 30%

Allikas FiBL 2021

Eesti mahetoidu jaeturg

- ▶ Kodumaiste mahetoidukaupade ja -jookide müügikäive (EKI hinnang):
 - ▶ 2017. a - vähemalt 10,5 mln eurot
 - ▶ 2018. a - vähemalt 16,4 mln eurot
 - ▶ **2019. a - vähemalt 18,5 mln eurot**
- ▶ Kõigi mahetoidukaupade jaeturumaht (EKI hinnang):
 - ▶ 2017. a - 41,8 mln eurot
 - ▶ 2018. a - 54,6 mln eurot (ca 3,4%)
 - ▶ **2019. a - 61,8 mln eurot (ca 3,7%)**
- ▶ EKI uuringu andmetel müüdi jaekaubanduses kodumaiseid mahetooteid:
 - ▶ 2018. a vähemalt 1695 toodet
 - ▶ 2019. a vähemalt 1779 toodet
 - ▶ **2020. a vähemalt 1931 toodet**

Parima mahetootja ja -toote konkurss

2020 konkursside võitjad Juhan Kanemägi (Õun Drinks), Sandro Batisto Rossi (Eco Flora) ja Harro Rannamets (Ehe Mesi).

Mahepõllumajanduse Koostöökogu: maheorganisatsioonide esindusorganisatsioon asutatud 2006. a

15 liiget: Eesti Mahepõllumajanduse SA, MTÜ Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus, SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus, MTÜ Eesti Biodünaamika Ühing, MTÜ Harju Mahetootjate Ühing, MTÜ Hiiumahe, MTÜ Läänemaa Mahetootjate Selts, MTÜ Saare Mahe, MTÜ Virumaa Mahetootjad, TÜ Lõuna-Eesti Toiduvõrgustik, TÜ Wiru Vili, MTÜ Liivimaa Lihaveis, MTÜ Mahetootjate Nõu- ja Jõukoda, MTÜ Maheklaster, Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit

Mahepõllumajanduse Koostöökogu on esindatud MAK 2014-2020 seirekomisjonis, PÕKA juhtkomisjonis, ÜPP strateegiakava 2021-2027 ettevalmistavas juhtkomisjonis, PMANis, MEM teadmussiirde komisjonis, MES nõuandeteenistuse nõuandvas nõukojas ja PTA Kliendinõukojas

Mahepõllumajanduse regulatsioonid ja märgistamine

Kuidas on mahepõllumajandus reguleeritud?

- ▶ Euroopa Liidu määrused, mis on kohustuslikud kõigis EL riikides (baastase). 1.1.2022 rakendub uus mahemääruste pakett
- ▶ Nõuete täitmist kontrollivad kas era- või riiklikud kontrollasutused
- ▶ Erakontrollasutustel on võimalik kehtestada täiendavaid nõudeid

Mis muutub mahetootjatele uue mahemäärusega?

- ▶ Mahetootmise nõuete osas suuri muutusi pole, suund on erandite ja tavatootmisest pärit sisendite kaotamisele – aga see ei juhtu kohe
- ▶ Oluliselt täienevad linnukasvatuse nõuded, lisanduvad küülikukasvatuse ja hirvekasvatuse nõuded
- ▶ Lisatud on teatud nõuded nt soola, mesilasvaha, mate tee jm märgistamiseks mahedana
- ▶ Mõnevõrra on täienenud/muutunud lubatud ainete nimekirjad
- ▶ Muudatusi on ka arvestuse pidamise nõuetes
- ▶ **Koostöös PTAGA valmib uus mahenõuete selgitus tootjatele**

Järelevalve

Mahepõllumajanduse järelevalve Eestis

- ▶ Põllumajandus- ja Toiduamet (alates 01.01.2021)
- ▶ <https://pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/mahepollumajandus>
- ▶ EE-ÖKO-03
- ▶ Iga-aastane kohapealne korraline kontroll, lisaks riskipõhised kontrollid
- ▶ Kontrolli tulemuste kohta liigub info PRIAle
- ▶ Iga-aastane riigilõiv järelevalvetoimingute eest

Nõusolekud PTAlt taimekasvatuses

- ▶ Keemiliselt töötlemata mittemahepõllumajanduslikult toodetud seemne ja taimse paljundusmaterjali kasutamine.
- ▶ Maade üleminekuaja lühendamine.
- ▶ Maa üleminekuaja lühendamise taotlust saab esitada 1. aprillist kuni 31.oktoobrini. Maad saab lühendada rohumaadel, mis on olnud kasutuses rohumaana 3 viimast aastat ja mahepõllumajanduses lubamatuid aineid ei ole kasutatud. Lühendatav ala ei tohi olla üles haritud enne kohapealset kontrolli.

Maa üleminekuaja lühendamine

Kui rohumaa on ettevõttes olemas enne 15. juunit

Kui maade üleminekuaja lühendamise **taotlus esitatakse enne 15. juunit**, siis lühendamise otsus antakse lühendamise taotluse esitamise kuupäevast.

Kui maade üleminekuaja lühendamise **taotlus esitatakse peale 15. juunit**, siis antud aastal jääb maa **esitatud üleminekusse**, lühendamise positiivne otsus hakkab **kehtima järgmise aasta 1. aprillist**.

Kui rohumaa lisandub ettevõttesse peale 15. juunit

Kui sellele maale esitatakse maade üleminekuaja lühendamise taotlus, siis antud aastal jääb maa **mittemahedaks**, lühendamise positiivne otsus hakkab kehtima **järgmise aasta 1. aprillist**.

PTA teavitamine

Teatud tegevuste puhul tuleb PMA-d nendest teavitada:

- ▶ vähemalt 7 päeva enne kavandatud muudatuse tegemist;
- ▶ hiljemalt 7 päeva jooksul muudatuse toimumisest arvates, kui muudatus toimus isiku tahtest sõltumata, märkides ära selle tekkimise asjaolud;
- ▶ ettevõtte valduse ülemineku korral 14 päeva jooksul valduse üleminekust arvates (teavitab valduse saaja, kes soovib jätkata tegutsemist mahepõllumajanduse valdkonnas).
- ▶ Teavituse saab esitada läbi kliendiportaali, digiallkirjastatuna epostiga või paber kandjal PMA maakonna keskustesse (vormi leiab PMA kodulehelt).
- ▶ Täpsemalt vaata **Mahepõllumajanduse nõuete selgitus tootjale, lk 12**
http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Mahenouete_selgitus_2018.pdf

Andmed ja vormid ettevõttes

Taimekasvatusega tegelevates ettevõtetes:

- ▶ Ettevõtte mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku plaan.
- ▶ Põlluraamat.
- ▶ Külvikorraplaan.
- ▶ Kõik raamatupidamise dokumendid sh ostu/müügi dokumendid (arved) alates tunnustamise taotluse esitamisest.
- ▶ Ostetud seemne pakendid ja etiketid.
- ▶ Lepingud kolmandate osapooltega.
- ▶ Tootmise sisendite ja väljundite (ost, tootmine, kasutamine, müük, jääk) arvestus.
- ▶ Vabas vormis fikseeritud puhastustoimingute kirje ja info kasutatud puhastusvahendite kohta.
- ▶ Kuivatipäevik ja laoraamat.

Levinumad rikkumised taimekasvatuses

- ▶ Kasutatud on teise ettevõtte sertifitseerimata seemet.
- ▶ Kasutatud on tavapõllumajanduslikku sertifitseeritud seemet ning ei ole küsitud nõusolekut kui andmekogus on mahedana samal liigil sort olemas.
- ▶ Eristatavus taimekasvatuseks kasutataval maal.
- ▶ Erinevas üleminekus kultuuride saagi ladustamisel ei ole eristatavus tagatud.
- ▶ Põlluraamatu sissekanded on puudulikud.
- ▶ Puudub arvestus toodetud ja turustatud saaduste kohta.
- ▶ Puudulik taimekasvatussaaduste märgistamine.
- ▶ Kolmandate osapooltega lepingud sõlmimata (kuivatamine, sorteerimine, ladustamine, sh mesilasvaha käitlemine).
- ▶ Tavapõllumajanduslikust tootmisest pärit pritsi, kombaini, külviku kasutamise korral puhastustoimingud fikseerimata.

Nõuete rikkumised

- ▶ Kui nõudeid on rikutud, kuid annab viia vastavusse, siis järgneb ettekirjutus, milles antakse aeg nõude täitmiseks, teostatakse järelkontroll.
- ▶ Kui rikkumist ei saa nõuetega vastavusse viia, hinnatakse rikkumise tõsidust skaalal (0)1-4.
- ▶ Infosüsteemi kaudu on rikkumiste info kättesaadav PRIA-le, 1-4 tähendab, et mahetoetuse summat võidakse teatud % osas vähendada.
- ▶ Raskete tahtlike rikkumiste korral on võimalik tunnistada ettevõtte tunnustamise otsus kehtetuks. Juhul kui ei esitata jätkamise dokumente ning ei tasuta riigilõivu, võib PMA samuti tunnustamise otsuse kehtetuks tunnistada. See võib omakorda tuua kaasa ka toetuse tagasinõude.

Mahetoodangu andmete esitamine

- ▶ Iga aasta 1. veebruariks tuleb PMAle esitada eelmise kalendriaasta kohta (vastava tegevuse olemasolul):
- ▶ üleminekuaja läbinud põllumajandusmaal kasvatatud põllumajanduskultuuri, seente ja katmikkultuuri saagi kogused;
- ▶ mitteharitavalt alalt korjatud taimede või seente kogused;
- ▶ üleminekuaja läbinud loomadelt saadud loomakasvatussaaduste kogused ning ettevõttes peetud üleminekuaja läbinud loomade arv liikide ja vanusegruppide kaupa 31. detsembri seisuga;
- ▶ üleminekuaja läbinud mesilasperedelt saadud mesindussaaduste kogus ja üleminekuaja läbinud mesilasperede arv 31. detsembri seisuga;
- ▶ Andmed esitatakse kliendiportaali kaudu või digiallkirjastatuna e-postiga PMA maakonna keskustesse.

Mahepõllumajanduse register

- ▶ <https://portaal.agri.ee/avalik/#/mahe>
- ▶ <https://pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/mahepollumajandus/alustajale-ja-jatkajale> (käitlejate register)

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Maaparandus

Mahepõllumajandus

Taimekaitse / Plant protection

Väetiseregister

Taimetervise register

Sordid / Varieties

Ettekirjutused

Mahepõllumajanduse tootjad

▼ Ülevaatlük statistika

Kliendi nimi	<input type="text"/>
Kliendi isiku-/äriregistri kood	<input type="text"/>
Maheregistri kood	<input type="text"/>
Taotluse esitaja nimi	<input type="text"/>
Maakond	<input type="text"/>
Tegevusala	<input type="text" value="Otsi"/>
Tegevusalaga alustamise kuupäev	<input type="text"/>
Registrikande number	<input type="text"/>
Põllumassiivi number	<input type="text"/>
Katastrinumber	<input type="text"/>

Loomagrupp	<input type="text" value="Otsi"/>
Loomagrupi staatus	<input type="text" value="Otsi"/>
Loomade arv alates	<input type="text"/>
Loomade arv kuni	<input type="text"/>
Põllu kultuur	<input type="text" value="Otsi"/>
Põllu staatused	<input type="text" value="Otsi"/>
Ettevõtte pindala alates	<input type="text"/>
Ettevõtte pindala kuni	<input type="text"/>
Korje	<input type="text" value="Otsi"/>

Tühjenda väljad

Otsi

Mahetoidu märgistamine

Viidet mahedale tootenimes (müüginimetuses) ja logo võib kasutada:

- ▶ saadused on kasvatatud mahepõllumajandusele üleminekuaja (2 või 3 aastat) läbinud maal või pärinevad üleminekuaja läbinud loomadelt.
- ▶ töödeldud mahetoidus on vähemalt 95% põllumajanduslikke koostisosi mahedad (ülejäanud 5% lubatud koostisosade loetelust, vt Komisjoni määrus (EÜ) nr 889/2008 lisad VIII ja IX).

EE-ÖKO-03

Eesti põllumajandus

Eesti riiklik ökomärk - vabatahtlik

**Euroopa Liidu logo – kohustuslik,
lisatud kontrollasutuse kood ja
päritolutähis**

**NB: Nii arvetel kui ka saatelehtedel on kohustuslik
kasutada PTA koodi EE-ÖKO-03**

Nõuete selgitus tootjale

- ▶ Juhendmaterjal mahepõllumajanduse nõuete kohta (2018)

- ▶ Elektrooniliselt:

www.maheklubi.ee Tootja > Materjalid > Nõuete selgitus tootjale

http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Mahenouete_selgitus_2018.pdf

Uus mahepõllumajanduse määrus, rakendub 2022 1. jaanuaril

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:02018R0848-20201114&from=ET>

Mahepõllumajanduse NÕUETE SELGITUS TOOTJALE

2018

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maajätkandaks

Info:

- Üldine info mahepõllumajanduse kohta, viited seadusandlusele

www.maheklubi.ee

- Uudised ja lingid [Maheklubi Facebookis](#)

- Maaeluministerium <https://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/mahepollumajandus>

 otsi

- › Mahekonkurss 2021
- › Mahepõllumajandus
- › Mahepõllumajanduse juubelikonverents
- › Kust mahetoitu osta?
- › Mahetoidu märgistus
- › Uudised
- › Sündmused, koolitused
- › Mahepõllumajanduse Koostöökogu
- › Õigusaktid, järelevalve, riigiasutused
- › Uuringud, projektid
- › Lingid
- › Mahepõllumajanduse Leht
- › Teadmussirde programm

Sündmused

«	Oktoober 2021							»
E	T	K	N	R	L	P		
				1	2	3		
4	5	6	7	8	9	10		
11	12	13	14	15	16	17		
18	19	20	21	22	23	24		

Mahetoit - hea sinule, hea loodusele

Miks eelistada mahetoitu?

- › Mahetoit on tervislik, sealt võib leida rohkem vitamiine, antioksüdante ja organismile vajalikke mineraalaineid kui tavatoidust.
 - › Mahetoit ei sisalda organismile kahjulikke sünteetiliste taimekaitsevahendite jääke. Samuti pole mahetoidus päriilikult muundatud organisme (GMO) ega nende saadusi.
 - › Mahetoidus pole kunstlikke värv- ja lõhnaaineid ega kauast säilimist soodustavaid aineid, mis võivad põhjustada mitmesuguseid tervisehäireid.
- › [Loe edasi siit](#)

Viimased uudised

Maaeluminister: koolilaste toidulauale peab jõudma rohkem tervist toetavat toitu

01.10.21

Valitsus kinnitas riigieelarve, millega suunatakse 1,65 miljonit eurot koolilaste tervislike toitumisharjumuste kujundamiseks.

Konkurss AASTA PÕLLUMEESE | Saaremaa ökotalu peremees võitles mahepiima poeletile

01.10.21

Jaan Kiider on Saaremaa talupidajate eestvedaja, kes rajas Riido ökotalu ning on juba aastaid seisnud selle eest, et mahemajandus edeneks ja mahepiim jõuaks tarbijani.

Täna tähelepanu eest!